

Sygn. akt VII U 1772/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej – Więsyk

Protokolant - starszy sekretarz sądowy Marta Szacoń

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy B. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 16 września 2015 roku, znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje B. J. prawo do emerytury od dnia(...) roku.

Sygn. akt VII U 1772/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 września 2015 roku, znak:(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił B. J. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia organ rentowy wskazał na okoliczność braku w aktach Zakładu świadectw pracy w szczególnych warunkach. Odnosząc się do przedłożonego przez wnioskodawcę zaświadczenia o zatrudnieniu wystawionego przez (...) Sp. z o.o. w którym określono stanowisko pracy wnioskodawcy jako „ślusarza – spawacz”, Zakład wskazał, że nie zawiera ono informacji co do okresu w jakim była wykonywana praca na tym stanowisku oraz czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach. Nadto Zakład podniósł, że w świadectwie pracy z dnia 8 listopada 1997 roku, wystawionym przez (...) Sp. z o.o., w pkt 8 nie określono aby w okresie zatrudnienia od dnia 1 września 1968 roku do dnia 7 listopada 1997 roku wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach (decyzja – akta rentowe).

W odwołaniu B. J. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją podnosząc, że w okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w L. od dnia 1 września 1968 roku do dnia 4 listopada 1995 roku oraz od dnia 1 listopada 1995 roku do dnia 7 listopada 1997 roku w (...) Sp. z o.o. w L. na stanowisku ślusarza – spawacza wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Podniósł, że pracując w (...) Oddziale (...) oraz w Zakładzie Budowlano – (...) stale i w pełnym wymiarze wykonywał prace przy

spawaniu i wycinaniu gazowym wyciągów wentylacyjnych, odpylaczy, pomostów i podestów (odwołanie – k. 2 – 3 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 4 – 5 a.s.).

Na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2016 roku ubezpieczony wyjaśnił, że w warunkach szczególnych pracował w okresie od dnia 1 lipca 1971 roku do dnia 7 listopada 1997 roku (protokół - k. 20v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

B. J., urodzony (...), w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 29 lat, 1 miesiąca i 28 dni, w tym 27 lat, 3 miesiące i 12 dni okresów składkowych oraz 1 roku, 10 miesięcy i 16 dni okresów nieskładkowych. Żadnego z okresów zatrudnienia ubezpieczonego Zakład nie uwzględnił przy ustalaniu stażu pracy w warunkach szczególnych (okoliczności bezsporne).

W dniu (...) roku B. J. został zatrudniony w Fabryce (...) w L. na podstawie umowy o pracę w ramach nauki zawodu mechanika maszyn i urządzeń przemysłowych którą odbywał w (...) Szkole Zawodowej dla Pracujących Zespołu Szkół Zawodowych Fabryki (...) w L. do dnia 1 lipca 1971 roku. Z dniem 2 lipca 1971 roku podstawę zatrudnienia ubezpieczonego stanowiła umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony z powierzeniem stanowiska ślusarza w(...). Z tym że w okresie od dnia 1 maja 1973 roku do dnia 30 czerwca 1973 roku skarżący zajmował stanowisko ślusarza konstrukcji stalowych. Miejsce pracy znajdował się na hali narzędziowej z której wydzielono około 1/5 powierzchni. Przedmiot działalności oddziału w którym skarżący świadczył pracę stanowiła produkcja konstrukcji stalowych dla Fabryki (...), takich jak wentylacje, pomosty, podesty. Praca była świadczona w brygadach w skład których wchodziło od 6 do 7 pracowników, tj. spawacze oraz ślusarz w systemie zmianowym na jednej zmianie przez 8 godzin. W ramach brygada obowiązywał podział obowiązków. Na zajmowanym stanowisku ślusarza skarżący zajmował się cięciem na gilotynie blach według określonych wzorów, zwijaniem pociętej blachy na walcach, drobnymi szlifowaniami przy wykorzystaniu szlifierki oraz przetrzymywaniem elementów podczas ich przyspawywania przez spawacza. Z uwagi na duże zapotrzebowanie na pracę związaną ze spawaniem ślusarze pracujący w brygadzie również musieli umieć spawać i wykonywać te czynności w związku z czym ubezpieczony zajmował się również heftowaniem, wstępnym spawaniem, polegającym na szepianiu pociętych elementów blach. Czynności związane z heftowaniem zajmowały skarżącemu w zależności od zapotrzebowania na tę pracę od 4 do 5 godzin w ciągu dobowej normy czasu pracy, a nieraz cały dobowy wymiar czasu pracy.

W okresie od dnia (...) roku ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po zakończeniu służby podjął pracę u dotychczasowego pracodawcy z dniem (...) roku na uprzednio zajmowanym stanowisku pracy bez zmiany miejsca jej świadczenia oraz charakteru wykonywanych czynności.

W okresie od dnia 15 listopada 1979 roku do dnia 14 maja 1980 roku ubezpieczony uczestniczył w kursie podstawowego spawania elektrycznego. Z dniem 1 października 1980 roku powierzono skarżącemu stanowisko ślusarza – spawacza bez zmiany miejsca świadczenia pracy. Faktycznie od dnia 15 maja 1980 roku wykonywał prace związane ze spawaniem elektrycznym konstrukcji stalowych na które składało się również heftowanie. Ubezpieczony wykonywał również inne czynności, tj. ciął palnikiem gazowym arkusze blachy według określonego wzoru oraz przy wykorzystaniu ręcznej szlifierki oczyszczał spawane elementy poprzez wycięcie spawów. Zdarzało się również, że w ramach przygotowania materiałów do spawania skarżący pracował również przy wycinaniu blachy przy wykorzystaniu gilotyny. Trwały one jednak krótko z uwagi na zasadniczy zakres obowiązków skarżącego. Czynności związane ze spawaniem elektrycznym zajmowały do 7 godzin dobowej normy czasu pracy skarżącego, natomiast pozostały dobowy wymiar czasu pracy wypełniały pozostałe opisane prace.

Z dniem 1 października 1982 roku powierzono ubezpieczonemu dodatkowo obowiązki brygadzysty. W ich ramach skarżący zajmował się rozdzielaniem pracy między podległych pracowników, dbał o niezbędne zaplecze materiałowe, przeprowadzaniem wstępnego instruktażu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem pracowników do obsługi maszyn i urządzeń oraz nadzorowaniem pracy brygady w zakresie wytwarzania produkcji pod względem ilościowym i jakościowym, właściwej eksploatacji maszyn i urządzeń oraz porządku na podległych stanowiskach po zakończeniu pracy. Te dodatkowe czynności wykonywał skarżący do ustania zatrudnienia, tj. do dnia 7 listopada 1997 roku równocześnie z pracami o zakresie występującym po dniu 14 maja 1980 roku.

W związku ze zmianą schematu organizacyjnego zakładu pracy nastąpiła likwidacja (...) którego zakres działania przejęty został z dniem 1 stycznia 1986 roku przez Zakład Budowlano – (...). Nie miało to jednak wpływu na zakres i rodzaj wykonywanych przez skarżącego prac.

Z dniem 1 stycznia 1996 roku pracodawcą ubezpieczonego został w związku z przejęciem dotychczasowego zakładu pracy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.. Skarżący świadczył pracę na dotychczas zajmowanym stanowisku pracy wykonując dotychczasowe obowiązki w Zespole (...).

Stosunek pracy ubezpieczonego ustął w wyniku rozwiązania umowy o pracę z dniem 7 listopada 1997 roku.

(pismo ws. zatrudnienia – k. 39; pismo ws. zmiany przydziału świadczenia pracy – k. 91; pisma ws. zajmowania stanowiska ślusarza – spawacza – k. 39, 42, 44, 45, 49, 50, 54, 55, 58, 59, 61, 63, 64, 65, 66, 69, 70, 72, 74, 75, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 88, 92, 93, 96, 101, 105; pismo ws. powierzenia obowiązków brygadzysty – k. 108; karta organizacji pracy – k. 113; pismo ws. powierzenia stanowiska ślusarza – spawacza – k. 119; odpis zaświadczenia o ukończeniu kursu – k. 24; świadectwo pracy – k. 130; umowy o pracę – k. 128, 137, 154, 159; pismo – k. 143; część B akt osobowych – k. 16 a.s.; świadectwo pracy – k. 162 część C akt osobowych – k. 16 a.s.; zeznania ubezpieczonego B. J. – k. 20v. – 21v., 39 – 39v. a.s.; zeznania świadka M. W. – k. 37v. – 38 a.s.; zeznania świadka Z. K. – k. 38 – 39 a.s.)

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla ubezpieczonego. Świadek M. W. pozostawał w zatrudnieniu w Fabryce (...) w L. (następnie (...) Sp. z o.o.) w okresie od dnia 4 lipca 1972 roku do dnia 24 grudnia 2001 roku jako ślusarz, ślusarz – spawacz oraz spawacz III, w tym jako ślusarz spawacz elektryczny ręczny od dnia 1 października 1980 roku do dnia 1 października 1983 roku oraz ślusarz spawacz – spawacz od dnia 1 grudnia 1983 roku do dnia 30 września 1998 roku (świadectwo pracy – k. 23 oraz świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 27 akt rentowych dot. świadka). Obowiązki na wskazanych stanowiskach pracy świadek wykonywał w (...) oraz Zakładzie Budowlano – (...), w zależności od okresu pracując na hali narzędziowej bądź bezpośrednio na terenie Fabryki (...). Na przełomie lat 70 – tych i 80 – tych świadek pracował ze skarżącym na hali narzędziowej. Świadek Z. K. pozostawał w zatrudnieniu w Fabryce (...) w L. (następnie (...) Sp. z o.o.) w okresie od dnia 1 września 1968 roku do dnia 28 lutego 2002 roku jako między innymi spawacz od dnia 22 czerwca 1970 roku do dnia 30 czerwca 1973 roku i od dnia 5 kwietnia 1977 roku do dnia 31 grudnia 1988 roku oraz spawacz gazowy i elektryczny ręczny od dnia 1 lipca 1973 roku do dnia 6 czerwca 1974 roku (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 5 oraz świadectwo pracy – k. 6 akt rentowych dot. świadka). Pracę na wskazanych stanowiskach świadczył w(...)oraz Zakładzie Budowlano – (...), a jako spawacz był również brygadzystą. Wskazane okoliczności w ocenie Sądu pozwalają na przyjęcie wniosku, że powołani świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności zatrudnienia ubezpieczonego w okresie objętym sporem co do okresów ich zatrudnienia związanego z bezpośrednim kontaktem z ubezpieczonym. Opisali zakres obowiązków skarżącego oraz warunki w jakich były one wykonywane. Zeznania świadków są logiczne, wzajemnie się uzupełniają oraz korelują z zeznaniami ubezpieczonego, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Również organ rentowy nie podniósł okoliczności które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań.

Powyższa ocena dotyczy również zeznań ubezpieczonego, skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. Skarżący opisał wykonywane przez siebie czynności. Zdaniem Sądu brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania jego zeznań, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne. Również organ rentowy nie podniósł okoliczności mogących godzić w wiarygodność jego zeznań.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. J. jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornej w rozpoznawanej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji, odwołania i zeznań skarżącego, należy możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Fabryce (...) w L., a następnie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L., od dnia 1 lipca 1971 roku do dnia 7 listopada 1997 roku w wymiarze 26 lat, 4 miesięcy i 7 dni, jako pracy w szczególnych warunkach, celem ustalenia czy ubezpieczony legitymuje się 15 – letnim okresem tak kwalifikowanej pracy.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) – zwaną dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 roku co najmniej 67 lat. Ubezpieczony nie ukończył wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego 60 lat.

Jednakże zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury B. J. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnić:
 - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
 - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25 - letnim stażem pracy oraz że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Przechodząc do oceny, czy ubezpieczony spełnia również warunek legitymowania się co najmniej 15 – letnim stażem pracy w warunkach szczególnych należy podkreślić, że skarżący występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia emerytalnego nie przedłożył na okoliczność wykonywania prac w szczególnych warunkach w okresie objętym sporem dokumentu wymaganego przez prawo, tj. świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na którą to okoliczność powołał się organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz odpowiedzi na odwołanie. W ocenie Sądu Okręgowego wskazana okoliczność nie dyskwalifikuje możliwości ubezpieczonego ubiegania się o świadczenie emerytalne. Należy mieć bowiem na uwadze, że brak wystawienia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji w sytuacji braku jej niesporządzenia, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania

sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c., który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. II UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza.

Nadto należy podnieść, że w sytuacji braku wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych z uwagi na jego niesporządzenie przez pracodawcę, sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia, czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach nr 1 lub 2 do rozporządzenia Rady Ministrów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku, sygn. III AUa 3113/08).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach Zakładu i osobowych skarżącego, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że B. J. w okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w L., a następnie w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. od dnia 15 maja 1980 roku do dnia 7 listopada 1997 roku, wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w szczególnych warunkach w wymiarze 17 lat, 5 miesięcy i 24 dni.

Z poczynionych ustaleń wynika, że ubezpieczony we wskazanym okresie zajmując stanowisko ślusarza – spawacza i świadcząc pracę w (...) oraz Zakładzie Budowlano – (...) zajmował się spawaniem elektrycznym konstrukcji stalowych na które składało się również heftowanie. Ubezpieczony wykonywał również prace związane z przygotowaniem materiałów do spawania, w ramach których ciął palnikiem gazowym arkusze blachy według określonego wzoru. Co istotne jak ustalono czynności związane ze spawaniem elektrycznym zajmowały do 7 godzin dobowej normy czasu pracy skarżącego. Wskazane czynności odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 12 „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym” wykonywanemu przy czynnościach opisanych w Dziale III „W hutnictwie i przemyśle metalowym” „Prace różne w hutnictwie i w przemyśle metalowym”, poz. 90 „Prace wykonywane bezpośrednio przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach i przy nabrzeżach”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów.

Dokonując wyżej wskazanej oceny charakteru prawnego okresu objętego sporem Sąd miał na uwadze, że skarżący we wskazanym okresie wykonywał również inne czynności, tj. przy wykorzystaniu ręcznej szlifierki oczyszczał spawane elementy poprzez wycięcie spawów oraz że w ramach przygotowania materiałów do spawania skarżący pracował również przy wycinaniu blachy przy wykorzystaniu gilotyny. W realiach spawy czynności te zdaniem Sądu należało uznać za konieczny element całego zadania świadczonego w ramach pracy w szczególnych warunkach, będący w istocie immanentnie związany z całym zadaniem, nie niezależny od czynności mających charakter świadczonych w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów, którego wstępowanie w pracy spawacza nie wyłącza możliwości uznania tej pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku, sygn. II UK 233/11). Nadto Sąd miał na uwadze, że z dniem 1 października 1982 roku powierzono ubezpieczonemu dodatkowo obowiązki brygadzysty w ramach których skarżący zajmował się rozdzielaniem pracy między podległych pracowników, dbaniem o niezbędne zaplecze materiałowe, przeprowadzaniem wstępnego instruktażu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem pracowników do obsługi maszyn i urządzeń oraz nadzorowaniem pracy brygady w zakresie wytwarzania produkcji pod względem ilościowym i jakościowym, właściwej eksploatacji maszyn i urządzeń oraz porządku na podległych stanowiskach po zakończeniu pracy. Realizacja tych obowiązków jak ustalono nie wpłynęła jednak na sposób i wymiar wykonywania przez skarżącego zasadniczych czynności związanych ze spawaniem.

Nie podlegał natomiast zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku ślusarza od dnia 2 lipca 1971 roku do dnia 22 października 1973 roku oraz od dnia 13 listopada 1975 roku do dnia 14 maja 1980 roku. Jak wynika z poczynionych ustaleń we wskazanych okresach skarżący zajmował się cięciem na gilotynie blach według określonych wzorów, zwijaniem pociętej blachy na walcach, drobnymi szlifowaniami przy wykorzystaniu szlifierki oraz przetrzymywaniem elementów podczas ich przyspawywania przez spawacza. Nadto, jak ustalono, z uwagi na duże zapotrzebowanie na pracę związaną ze spawaniem ślusarze pracujący w brygadzie również musieli umieć spawać i wykonywać te czynności w związku z czym ubezpieczony zajmował się również heftowaniem, wstępnym spawaniem, polegającym na szepianiu pociętych elementów blach, co zajmowało skarżącemu w zależności od zapotrzebowania na tę pracę od 4 do 5 godzin w ciągu dobowej normy czasu pracy, a zdarzało się, że pochłaniały cały dobowy wymiaru czasu pracy. W realiach sprawy trudno zatem przyjąć aby czynności związane ze spawaniem, tj. mogące być uznane za pracę w szczególnych warunkach skarżący wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, co jest zasadniczym warunkiem możliwości kwalifikacji pracy jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze ocenę charakteru prawnego okresu zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku ślusarza Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia przy ustalaniu stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pełnienia przez skarżącego zasadniczej służby wojskowej od dnia 24 października 1973 roku do dnia 16 października 1975 roku. Zgodnie bowiem z wypracowanym w orzecznictwie poglądem, który Sąd Okręgowy w pełni podziela, zachowanie statusu pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w okresie pełnienia służby wojskowej, co skutkuje dopuszczalnością zaliczenia czasu tej służby do stażu uprawniającego do wcześniejszej emerytury, następuje wyłącznie w sytuacji gdy pracownik zatrudniony był w szczególnych warunkach przed jej rozpoczęciem, i po zakończeniu tej służby powraca do tego zatrudnienia, jednak w przepisany terminie (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 grudnia 2013 roku, II UK 217/13; z dnia 25 lutego 2010 roku, II UK 215/09; z dnia 9 marca 2010 roku, I UK 333/09; z dnia 17 maja 2012 roku, I UK 399/11; z dnia 24 maja 2012 roku, II UK 265/11 oraz wyroki Sądów Apelacyjnych w Krakowie z dnia 23 kwietnia 2013 roku, III AUa 1412/12 i w Gdańsku z dnia 15 października 2013 roku, III AUa 213/13). Jak wynika z poczynionych ustaleń ubezpieczony bezpośrednio przed rozpoczęciem służby wojskowej jak również z związku z powrotem do pracy w dniu 13 listopada 1975 roku nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. Mając na uwadze wskazane poglądy i poczynione ustalenia wyłącznie zaliczenia było w pełni uzasadnione.

Wyłączenia te nie miały jednak wpływu na treść rozstrzygnięcia. Jak bowiem wynika z poczynionych ustaleń B. J. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagany co najmniej 15 – letni okres, tj. przez 17 lat, 5 miesięcy i 24 dni. Tym samym ubezpieczony spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia(...), tj. od dnia złożenia wniosku o świadczenie, stosownie do art. 100 ust. 1 i art. 129 ustawy emerytalnej. W tym bowiem dniu ubezpieczony spełniał wszystkie warunki do ustalenia prawa do emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.